

SUNRISE
Mikrokreditna Fondacija

Adresa: Zagrebačka br. 50
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: +387 33 727 350
Fax: +387 33 812 231
E-mail: sunrise@microsunrise.ba

OPŠTI USLOVI POSLOVANJA MKF “SUNRISE”

MKF “Sunrise” zadržava pravo izmjena i dopuna Opštih uslova poslovanja u skladu sa zakonskim propisima i svojom kreditnom politikom. MKF “Sunrise” je obavezna izmjene uslova objaviti na web stranici najmanje 15 dana prije početka primjene.

Na osnovu čl. 29. i 50. Statuta MKF „SUNRISE“, Direktor MKF „SUNRISE“ donosi:

OPŠTE USLOVE POSLOVANJA MKF “SUNRISE”

1. OPŠTE ODREDBE

- 1.1. MKF „Sunrise“ će, u svom poslovanju, štiti prava i interese klijenata pridržavajući se načela:
 - savjesnosti i poštenja,
 - postupanja sa pažnjom dobrog stručnjaka u izvršavanju svojih obaveza,
 - ravnopravnog odnosa korisnika sa MKF „SUNRISE“,
 - zaštite od diskriminacije,
 - transparentnog poslovanja i informisanja,
 - ugovaranja obaveza koje su određene ili odredive i
 - prava korisnika na prigovor i obeštećenje.
- 1.1. Ovim uslovima MKF „Sunrise“ određuje uslove odobravanja mikrokredita klijentima, obračun kamata, naplatu naknada i način komunikacije sa klijentima i sudužnicima i/ili jencima MKF „Sunrise“. Pojmovi koji se navode u dokumentu kao kredit i mikrokredit, su istovjetni.
- 1.2. Klijent (glavni dužnik) je pravno ili fizičko lice koje je korisnik sredstava odobrenog kredita i koje kreditna sredstva koristi i otplaćuje na način definisan odredbama ugovora o kreditu.
- 1.3. Sudužnik je pravno ili fizičko lice odgovorno za naplatu svih potraživanja po osnovu ugovora o kreditu jednako kao i klijent.
- 1.4. Jemac je pravno ili fizičko lice koje je garant kreditnog posla i koje se obavezuje, isključivo u pisanoj formi, izvršiti namirenje potraživanja, tek kad to nije moguće izvršiti, koristeći sve instrumente osiguranja kredita date od klijenta.
- 1.5. Mikrokrediti koje MKF „Sunrise“ nudi su krediti za mikropoduzetništvo a što podrazumjeva kredite za otpočinjanje, održavanje i razvoj poslova u svim vrstama djelatnosti (proizvodnja malog obima, trgovina, usluge i poljoprivredna djelatnost) u oblasti mikropoduzetništva sa namjerom ulaganja u obrtna sredstva i u sredstva rada. Pored pomenutog, MKF „Sunrise“ nudi i druge vrste mikrokreditnih proizvoda, u skladu sa potrebama naših postojećih i potencijalnih klijenata u cilju

poboljšanja materijalnog položaja klijenata i članova njihovih domaćinstava.

MKF „Sunrise“ nudi i mikrokredite koji podržavaju klijente i njihove poslovne aktivnosti kroz sezonalne potrebe, kao što su krediti za proljetnu i jesenju sjetu.

- 1.6. Najveći iznos mikrokredita koji MKF „Sunrise“ može ponuditi je 10.000 KM. Rok mikrokredita, maksimalno do 60 mjeseci, zavisi od kreditnog proizvoda, namjene sredstava mikrokredita, kreditne sposobnosti klijenta itd.
- 1.7. Klijenti i sudužnici i/ili jemci su saglasni da MKF „Sunrise“ ima pravo da informacije i lične podatke, u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, koje posjeduje, dostavlja Centralnom registru kredita i onim institucijama kojima je MKF „Sunrise“ po osnovu zakonskih propisa obavezna dostaviti, te ih ne smije koristiti u suprotnosti sa navedenim Zakonom.
- 1.8. Klijent je obvezan pismenim putem obavijestiti MKF „Sunrise“ o svakoj promjeni ličnih i drugih podataka, a posebno o promjeni prebivališta ili boravišta a na osnovu kojih je odobren mikrokredit. Klijent odgovara za sve propuste i štetu koja bi nastala uslijed nepridržavanja dostave podataka o nastalim promjenama.

2. PREGOVARAČKA FAZA

- 2.1. Mikrokredit se može odobriti isključivo na osnovu pismenog zahtjeva za kredit.
- 2.2. MKF „Sunrise“ u pregovaračkoj fazi informiše klijenta o svim bitnim karakteristikama mikrokredita, u obliku standardnog informacionog lista, u pisanoj formi ili elektronskoj formi.
- 2.3. MKF „Sunrise“ će klijentu s kojim namjerava zaključiti ugovor o kreditu, na njegov zahtjev, bez naknade dati tekst nacrta tog ugovora i plana otplate kredita.
- 2.4. Klijent potpisom ugovora o kreditu potvrđuje da je upoznat sa svim uslovima mikrokredita. Prilikom

ugovaranja mikrokredita, klijentu se u pisanom obliku uručuje otpлатni plan u kojem je iskazana visina kredita, broj i visina anuiteta, datum dospjeća anuiteta, rok otplate kredita, nominalna i efektivna kamatna stopa.

3. PROCJENA KREDITNE SPOSOBNOSTI KLIJENTA

- 3.1. Prije ugovaranja mikrokredita, MKF "Sunrise" je u obavezi izvršiti procjenu kreditne sposobnosti podnosioca zahtjeva za kredit, na osnovu podataka koje dobije od podnosioca zahtjeva kao i na osnovu uvida u bazu podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH o zaduženosti podnosioca zahtjeva, koji je izvršen uz saglasnost podnosioca zahtjeva za kredit.
- 3.2. MKF "Sunrise" slobodno odlučuje o izboru svojih klijenata u skladu sa važećim propisima i svojim internim aktima, što uključuje i diskrecijsko pravo da odbije zaključenje ugovora o kreditu, bez navoda o razlozima odbijanja.

4. IDENTIFIKACIJA KLIJENTA

- 4.1. MKF "Sunrise" prije, tokom ili nakon uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom poduzima sve zakonom propisane radnje i mјere za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, uključujući i radnje i mјere identifikacije i praćenja poslovanja klijenata pribavljanjem propisanih podataka i dokumentacije.
- 4.2. Identifikacija podnosioca zahtjeva za kredit i ponudenih sudužnika i/ili jemaca se vrši isključivo na osnovu važećeg identifikacionog dokumenta, izdatog od strane nadležnog organa.

5. ISPLATA MIKROKREDITA

- 5.1. Isplata mikrokredita je moguća samo nakon obostranog potpisivanja ugovora o kreditu.
- 5.2. Isplata mikrokredita se vrši prenosom novca na račun klijenta u komercijalnoj banci.

6. OBEZBJEĐENJE MIKROKREDITA

- 6.1. U zavisnosti od kreditnog proizvoda, iznosa i roka mikrokredita, podnositelj zahtjeva je dužan obezbjediti instrumente obezbjedenja kredita. Prihvatljivim instrumentima obezbjedenja smatraju se: mjenice, saglasnost o zapljeni novčаниh primanja učesnika u mikrokreditu, sudužništvo i/ili jemstvo, založno pravo na nepokretnostima i pokretnostima, police osiguranja.
- 6.2. Lica koja garantuju za otplatu mikrokredita potpisuju jedan ili više navedenih dokumenata: zahtjev za kredit odnosno dio zahtjeva za kredit koji se odnosi na podatke o sudužniku i/ili jemicima, ugovor o kreditu kao sudužnici, ugovor o jemstvu, mjenice, ugovor o zalagu itd. Lica koja garantuju za otplatu mikrokredita moraju biti upoznata sa svim uslovima mikrokredita za čiju otplatu garantuju kao i sa obavezama koje preuzimaju u slučaju da klijent ne otplaće kredit u skladu sa ugovorenim uslovima.

7. KONTROLA NAMJENSKOG KORIŠTENJA MIKROKREDITA

- 7.1. Ukoliko je klijentu odobren namjenski mikrokredit, MKF "Sunrise" ima pravo kontrolisati da li se sredstva mikrokredita namjenski koriste. Nenamjensko korištenje sredstava namjenskog mikrokredita može imati za posljedicu raskid ugovora o kreditu, odnosno pokretanje postupka naplate cijelokupnog duga odjednom (neplaćena glavnica, dospjela a neplaćena kamata i zatezna kamata ako postoji).

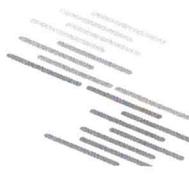
8. TROŠKOVI

8.1. Provizija

Provizija predstavlja trošak obrade zahtjeva za kredit i utvrđen je Odlukom o kreditnim proizvodima.

8.2. Kamata

Važeće kamatne stope dostupne su u svim terenskim kancelarijama MKF "Sunrise", te su utvrđene Odlukom o kreditnim proizvodima.

Kamatna stopa na mikrokredite u MKF "Sunrise" je nepromjenjiva za vrijeme trajanja kredita.

Obračun kamate vrši se primjenom proporcionalnog metoda na ostatak duga glavnice, pri čemu se dani računaju po principu 30/360 (što podrazumjeva da je prosječan broj dana u mjesecu 30).

Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja odražava sve troškove mikrokredita poznate do isplate mikrokredita. Podaci na osnovu kojih se vrši obračun efektivne kamatne stope su: visina nominalne kamatne stope, iznos provizije izračunate u postupku odobravanja mikrokredita, iznos kredita i rok, te trošak mjenice za klijente sa područja RS, a za klijente sa područja FBiH pored navedenog i troškovi ovjere dokumenata. Efektivna kamatna stopa iskazana je u pisanim obliku i dostupna je klijentu putem otplatnog plana koji se uručuje prilikom zaključenja ugovora o mikrokreditu.

9. OTPLATA KREDITA

9.1. Klijent je obavezan da vrši otplatu kredita u skladu sa otplatnim planom, koji je sastavni dio ugovora o kreditu.

9.2. Klijent MKF "Sunrise" ima pravo na prijevremenu otplatu mikrokredita. Ukoliko klijent odluči izvršiti prijevremenu otplatu mikrokredita dužan je platiti glavnici, dospjelu kamatu, kamatu koja dospjeva u mjesecu u kojem se vrši prijevremena otplata mikrokredita, zateznu kamatu ukoliko je obračunata i proviziju.

Naknada za prijevremenu otplatu mikrokredita za klijente sa područja Federacije Bosne i Hercegovine obračunava se na sljedeći način:

- 1% od ostatka duga glavnice kredita koji se prijevremeno otplaćuje, ako je period između prijevremene otplate i otplate kredita po otplatnom planu jednak ili duži od 12 mjeseci.
- 0,5% od ostatka duga glavnice kredita koji se prijevremeno otplaćuje ako je period između prijevremene otplate i otplate kredita po otplatnom planu kraći od 12 mjeseci.

Naknada za prijevremenu otplatu mikrokredita za klijente sa područja Republike Srpske obračunava se na sljedeći način:

- 1% od ostatka duga glavnice mikrokredita koji se prijevremeno otplaće, ako je period između prijevremene otplate i otplate mikrokredita po otplatnom planu jednak ili duži od 12 mjeseci a ostatak duga glavnice veći od 5.000 KM.
 - 0,5% od ostatka duga glavnice mikrokredita koji se prijevremeno otplaće ako je period između prijevremene otplate i otplate mikrokredita po otplatnom planu kraći od 12 mjeseci a ostatak duga glavnice veći od 5.000 KM.
- Ako je saldo duga glavnice mikrokredita koji se prijevremeno otplaće manji od 5.000 KM, na području Republike Srpske, MKF "Sunrise" neće naplaćivati proviziju za prijevremenu otplatu mikrokredita.

9.3. Prijevremenu otplatu mikrokredita nije moguće uraditi u skladu sa gore navedenim uslovima ukoliko je pokrenut postupak prinudne naplate duga. Za kredite za koje je pokrenut postupak prinudne naplate duga ukupan dug se sastoji od tuženog iznosa, umanjenog za eventualne uplate nakon pokretanja postupka prinudne naplate, zatezne kamate i troškove postupka.

9.4. Mikrokredit se smatra otplaćenim onda kada su izmirene sve obaveze utvrđene ugovorom o kreditu, uključujući i sve troškove prouzrokovane neurednom otplatom mikrokredita.

9.5. Kašnjenje u otplati kredita ima posljedice koje se ogledaju u dodatnim troškovima kredita, pogoršanoj kreditnoj istoriji i, ukoliko se ne nade drugo rješenje, naplati duga aktiviranjem sredstava obezbjeđenja. Dodatni troškovi kredita koji se javljaju ukoliko klijent kasni sa otplatom kredita su:

- Zatezna kamata: kamata koju, pored redovne kamate, plaća klijent ako u roku nije izmirio dug. Zatezna kamata se obračunava za svaki dan kašnjenja u otplati dospjelog, a nenaplaćenog glavnog duga.
Za kredite isplaćene u predstavništvima na području FBiH, zatezna kamata obračunava

po stopi utvrđenoj Zakonom o visini stope zatezne kamate FBiH.

Za kredite isplaćene u predstavništvima na području RS, zatezna kamata obračunava se po stopi utvrđenoj Zakonom o zateznoj kamati RS.

- Troškovi postupka odnosno sudski troškovi koji nastaju ukoliko je finansijska institucija dug po kreditu prinudena naplatiti sudskim putem.
- 9.6. Za svaku finansijsku instituciju je važno da odnos klijenta i institucije bude korektan i kontinuiran, kako bi se omogućilo prevazilaženje svih eventualnih problema. Ovim se omogućava sigurno i kontinuirano poslovanje finansijske institucije kao i uredna otplata kredita od strane klijenta.

10. PRIGOVORI KLIJENATA, SUDUŽNIKA I JEMACA

- 10.1. Ako bilo koje lice koje je koristilo ili koristi usluge MKF „Sunrise“ ili koje se obratilo MKF „Sunrise“ radi korištenja usluga i koje je MKF „Sunrise“ ne pridržava odredbi zakona, podzakonskih propisa, obaveza iz zaključenog ugovora, Opštih uslova poslovanja i dobrih poslovnih običaja, može uputiti prigovor neposredno ili dostavljanjem poštom na adresu: Komisija za razmatranje prigovora klijenata i žiranata MKF „Sunrise“, na adresu: Zagrebačka 50, 71 000 Sarajevo ili putem besplatne info – linije 0800 305 65. Klijent, sudužnik i/ili jemac i drugo lice koje osigurava ispunjenje obaveza klijenta prigovor može dostaviti i na sljedeće adrese: Ombudsman za bankarski sistem FBiH – ul. Zmaja od Bosne bb, 71 000 Sarajevo i/ili Ombudsman za bankarski sistem RS – ul. Vase Pelagića 11a, 78 000 Banja Luka.

11. ODUSTAJANJE OD UGOVORA

- 11.1. Klijent, nakon potpisivanja ugovora o kreditu, a prije isplate kredita, može odustati od kredita u roku od 14 dana od dana potpisivanja ugovora o kreditu, na način i pod uslovima navedenim u ugovoru o kreditu u Standardnom informacionom listu.

12. NEPRIDRŽAVANJE UGOVORNIH ODREDBI

- 12.1. U slučaju da se klijent ne pridržava ugovornih odredbi, to može imati za posljedicu pokretanje postupka naplate cijelokupnog duga odjednom (neplaćena glavnica, dospjela a neplaćena kamata i zatezna kamata ako postoji).

13. STUPANJE NA SNAGU

Opšti uslovi poslovanja MKF „Sunrise“ stupaju na snagu danom donošenja, a počet će se primjenjivati od 12.03.2020. godine. Početkom primjene ovih Opštih uslova poslovanja prestaju sa važenjem Opšti uslovi poslovanja, broj 3329-07-02/18 od 25.07.2018. godine.

